

Ústav Romanistiky FF JU v Českých Budějovicích
Školitelský posudek na diplomovou práci

Název práce: **Kontrastivní analýza vyjadřování impersonality v češtině a španělštině.**
Autorka práce: **Jana Smékalová**
Vedoucí práce: **Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.**

Předkládaná diplomová práce se snaží o analýzu vyjadřování impersonality v češtině a ve španělštině na základě vzorku vybraných textů. Jedná se o analýzu kvalitativní a kontrastivní – zde musím podotknout, že autorka poněkud vágně zachází s pojmy *kontrastivní* a *komparativní*. Práce má standardní strukturu a je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části pojednává autorka obecně o impersonalitě z pohledu španělských a českých přístupů. Volí ne zcela standardní postup: výklad je veden nikoliv po jednotlivých lingvistických školách, jak bývá zvykem, ale podle jednotlivých typů impersonality, tak jak ji pojímá Gómez-Torrego 1994, k nimž přiřazuje víceméně odpovídající koncepty české lingvistické tradice. Autorka přebírá Gómez-Torregovu argumentaci inspirovanou spíše formálnějšími přístupy, kterou se snaží aplikovat na české pojetí. Domnívám se, že takovýto postup může vést k potížím s kategorizací konceptů (hrozí, že jsou k sobě řazeny věci neporovnatelné) a učinit text *difficior lectu*. Na druhou stranu musím konstatovat, že autorce se podařilo vystihnout podstatu jednotlivých koncepcí a vytvořit syntézu podle jednotné argumentace, což shledávám jako důkaz pečlivé přípravy na straně jedné a hlubokého vhledu do problematiky na straně druhé. Nicméně se domnívám, že závěru této části by slušelo přehledné shrnutí, např. formou tabulky, čímž by se připravil prostor pro následnou analýzu.

Samotná analýza je provedena na vzorku textů – blogů z internetových deníků *El País* a *MF Dnes*: o promyšlenosti postupu svědčí i objasnění typu textů a jejich tematické zaměřenosti. Autorka vychází z hypotézy, že sémantická impersonalita bude větší v češtině, naopak pro španělštinu se očekává větší výskyt impersonality syntaktické. Z analýzy jsou – logicky – vyloučeny lexikálně podmíněné impersonality; autorka se tak snaží udržovat na zřeteli pouze impersonalitu jako projev deagentizace. Analýzu vzorku považuji za velice pečlivou, komentáře a závěry z ní vyplývající za přesvědčivé a svědčící o autorčině schopnosti aplikovat teoretické poznatky na jazykový materiál a pochopení problematiky impersonality. Přesto mám několik připomínek – budiž využity v diskuzi pro účely obhajoby. Týkají se zejména klasifikace a určení některých typů impersonalit, např., na str. 52 autorka uvádí, že "*v konzultovaných českých gramatikách jsem nenašla žádnou zmínku o těchto konstrukcích [rozuměj medias-pasivas], proto jsem se při identifikaci v českém textu řídila pravidly ze zdroje španělské lingvistiky*". Domnívám se, že pro tyto případy by bylo záhodno uvést podrobnější/přesnější kritérium k odlišení *oraciones medias* a *zvrtně pasívních vět*, neboť jednotlivé vyhledané případy jsou leckdy identické či je odděluje těžko postřehnutelný (pokud vůbec) sémantický rozdíl. Podobně nejasnou hranici vidím mezi *medias impersonales* a *neosobní konstrukce s klitikem*, nebo u *incoativas*.

V tabulce 6.4.3. autorka přehledně shrnuje rozdíly ve výskytu jednotlivých typů impersonality, přičemž rozdíl je vyjádřen cifrou, ovšem jen jedním směrem, přestože u jednotlivých typů v češtině i španělštině se rozdíly pohybují na obě strany: nebylo by vhodnější použít k rozlišení znaménka +/-? toto by ovšem znamenalo *a priori* určit, který jazyk bude základem- referenčním bodem.

Ohledně tabulky na str. 58: Jak došla autorka k číslu 8 u rozdílu v transponovaných 3. osobách plurálu?

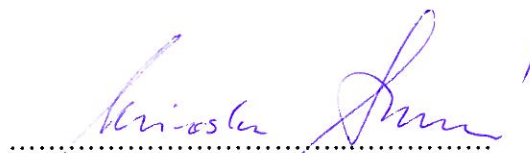
Co se týče formální stránky, mám několik připomínek zejména k uvádění autorů: někdy jsou uváděna obě španělská příjmení, jindy pouze jen druhé a první je zmíněno formou iniciály, někdy je

iniciálou uvedeno křestní jméno, jindy ne. Bibliografie je řazena nikoliv abecedně. Nejasné je také skloňování slova *klitiko*; občas se vyskytují překlepy v přízvucích (u jmen autorů či ve slově *alguién*).

Mé výhrady jsou směřovány především k formální/redakční stránce, nepovažuji je za natolik signifikantní, aby převážili meritum práce, která dle mého názoru představuje vnitřně velice kompaktní útvar, v němž autorka prokazuje vysokou schopnost teoretizace a syntézy na jedné straně a schopnost velice pečlivého zpracování zkoumaného vzorku na straně druhé. Závěry interpretované na základě analýzy vzorku jsou zformulované věcně a přehledně a jsou využitelné pro další lingvistické analýzy. Domnívám se, že způsob zpracování diplomové práce, který představila Jana Smékalová, naprosto splňuje podmínky kladené na tento druh kvalifikační práce. Vzhledem k výše uvedenému konstatuji, že:

Tuto diplomovou práci **doporučuji k obhajobě**.
Navrhuji známku: **výborně**.

V Českých Budějovicích 18. května 2012

.....
Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.